

27.58x35.59	31	10	עמוד	הזמן הירוק	20/09/2012	33821841-0
21131						

יצא מסרטע

חודש
במחלקה
סגורה

חברים מחצור נשלחו להחזיר ארצה את בן הקיבוץ, יאיר קויפמן, ש"ירד מהפסים" בגלל שימוש מופרז בסמים בארצות הברית ובהודו. הוא אושפז בבאר יעקב, ואחרי שהשתחרר נכנס לדיכאון קליני. כשחזר לעצמו, נסע יחד עם חבר וצוות צילום להודו, ועשה סרט על הקורות איתו. כשגמרו לצלם נפגע בתאונת דרכים קשה, ונזקק לתקופת שיקום נוספת. בשש השנים האחרונות חורש יאיר את הארץ ומספר על עצמו ועל הסמים. לאחרונה, הצטרפה לכך פעילות הסברה לנוער בנושא שתיית אלכוהול. ב-2010 הוא הקים חברה בשם "מציאות אחרת". סיפור

כתבה וצילמה: מעיין נטעלי סמולר *

כיום, מאכילים את בעלי החיים במשק הילדים ודוהרים על סוסים. טיולי הלילה האסורים ברחבי הקיבוץ, אחרי שהמטפלת כיבתה את האורות, סיגריות שמצאנו בארזון ועישנו בהיחבא. בהמשך, עם כניסתנו לגיל הנעורים והמעבר לאזור המגורים של "המוסדניקים", התווספו גם שתיית אלכוהול, נהיגה פרועה ומשחקי חברה חשאיים באישון לילה. כל אלה מתערבבים בזיכרוני עם מאות תעלולים של בני הכי"תה ויאיר בראשם. עד היום אני מתכווצת כשאני נזכרת בלחץ החברתי, עד כמה היה חשוב להיות "מקובל" ולא חס וחלילה אחר

רות שהוצמדו יחד מכיתה א'. כמו גרעיני רימון קטנים גדלנו צפופים, אחד בתוך השני, מתחילת שנות ה-80 ועד לאמצע שנות ה-90. בקבוצת "רימון" למדנו, אכי לנו וישנו כולם יחד, באותו מקום, בבית הילדים. היה זה רגע לפני המעבר של הקיבוץ ללינה המשפחתית, ואנו השתייכנו לשכבת הגיל האחרונה שחוותה לאורך כל השנים את הלינה המשותפת. כמה קסם היה שם עבורנו, כילדים, מתרוצצים חופשיים על הדשאים המוריקים של הקיבוץ, משחקים בחמש אבנים ומחבואים, עורכים הצגות, מטפסים על עצים, קוטפים חרוי

אני יושבת על הספה בבית המואר של יאיר קויפמן, 34, בן כיתתי, שמשקיף אל עבר פארק הירקון המוריק. אני מקשיבה לסיפור שלו, ומול עיניי צפות ועולות תמונות מתקופה אחרת. גם אוהד נמצא כאן, כמו אז, ומחבר אותנו סביב סיפור אחר. הסיפור של יאיר. שדות ירוקים, נעלי עבודה גבוהות ואיריאליים עוד יותר גבוהים של אחווה, של חופש ושל שיתופיות, היו רק חלק מהחומרים שינקנו מהבקבוק שהגישה לנו המטפלת בבית התינוקות בקיבוץ. קבוצת רימון הורכבה מ-25 נערים ונע-

הסיפור שלי יותר מטורף מכל סרט שאפשר לעשות, פותח יאיר קויפמן. "עברתי פסיכוזא מאוד קשה משי" מוש בסמים בארצות הברית ובמזרח, כשבסוף הפסיכוזא הזו הגעתי לאשפוז במחלקה הסגורה של באר יעקב. הייתי שם בערך חודש, ואני אומר את זה חר וחלק, אני חי בזכות זה שלהורים שלי הייתה היכולת הנפשית לאשפו אותי במחלקה סגורה."

27.51x32.33	32	10	עמוד	הזמן הירוק	20/09/2012	33821846-5
21131						

התעוררתי במחלקה הסגורה של באר יעקב. אני זוכר משם סיטואציות מעורפות. ההורים שלי באו לבקר וראו אותי ברגעים מאוד קשים. אני זוכר שרציתי לצאת משם וקשרו אותי למיטה כדי שאני לא אברח

לשים לב אליהם ואז עלול לקרות אסון. הסרט נגמר בסצנה שבה הגיבור עולה לגג אבל מחליט לא לקפוץ. לא הרגנו את הגיבור, כי היה לנו חשוב להראות, שלא משנה לאיזה בור של חרא נכנסת, תמיד יש לך תקווה".

ההקרנות של "אבודים לרגע" מובילות לאינספור הרצאות בבתי ספר בקיבוצים ובמושבים ברחבי הארץ, והמפגשים עם בני הנוער מנביטים ביאיר את התובנה שמשנה את חייו. בשש השנים האחרונות חורש יאיר את הארץ לאורכה ולרוחבה, במטרה להעביר מסר ברור לבני הנוער, להורים, למחנכים ולמדריכים הבאים איתם במגע: המסר שעשוי להציל אותם ברגע האמת.

בעצם, זו משימת חיי

בעקבות בקשות של מנהלי בתי ספר ואנשי חינוך שידבר על הסרט, ערך יאיר אירוע חשיפה בסינמטק אבל לא כולם בקהל תמכו בכך.

"הייתה מנהלת של שירות פסיכולוגי, שקמה בתום הקרנת הסרט ואמרה לכל מי שהיה שם, שלדעתה אסור להכניס את יאיר ואת עמית לבתי ספר, כי הם נר-אים כאילו לא קרה להם שום דבר. מאז היא פעלה נגד הקרנת הסרט בבתי ספר ועריכת הרצאות בנושא. מספר מנהלים של בתי ספר נחשבים, שנכחו בקהל, קמו ואמרו לה שזו בדיוק הפעילות שבתי הספר חיכו לה. סוף סוף לא מביאים את הנרקומן המכור, אלא בחורים צעירים שאומרים, שגם מהסמים האלה אתה יכול לגמור את עצמך ואת המשפחה שלך. עד היום לא מצאתי פגוע נפש אחד מסמים שיבוא וי-דבר על הסיפור שלו. רוב החברה שעברו את מה שאני עברתי לא חוזרים למסלול נורמטיבי של החיים. הם עם פסיכוזות חוזרות ונשנות ועם דיכאונות, שלא מאפי שרים להם ללכת לעבוד והם לא יכולים לבוא ולדבר מול ילדים. אני לא מתבייש להגיד שיש לי דיכאון קליני. חלק מהשנה אני לוקח כדורים פסיכיאטריים רק כדי לקום בבוקר. יש לי התקפי חרדה ברמה, שאני משתדל לא לצאת מהבית, ובמקור מות עבודה מסתכלים עליי אחרת לגמרי. אני חושב שאנשים פגועי נפש הם אנשים נורא אומללים, כי החברה שופטת אותם בצורה מאוד קשה".

"היה לי רחף לצאת עם הסרט ולהרצות בכל רחבי הארץ. במהלך הטור הזה שמ עתי אלפי סיפורים, והתחורר לי שהתופעה היא כה רחבה, אך אף אחד לא מדבר עליה. החלטתי שאני לא אפסיק להעביר את ההרצאות הללו בלי לפסוח ולו על בית ספר אחד בארץ. אבל להרבה בתי ספר לא הכניסו אותנו בגלל המנהלת שהתנגדה לנו. ב-2008, עמית רוס החליט שנמאס לו להילחם בטחנות רוח, ושהוא חוזר לקריי-רה שלו בתור במאי. אני החלטתי שאני נותן עוד חמש הרצאות אחרונות שהתח-ייבתי להן ומפסיק. אבל אז, בהרצאה הא-חרונה, ניגש אליי חייל ואמר לי, שאם הוא

בהורו, ביקשו ממני במכללת ספיר להביא אישור מפסיכיאטר שאני שפוי, והסירה כל אחריות מהסרט. ארבעה ימים לפני הצילומים הם לא נתנו לזה סיכוי לקרות ואמרו לנו במילים אלה: אתם הולכים לשרוף 150,000 שקל על כלום".

הסרט צולם ב-2006, ובסופו של דבר, עלות הפקתו הסתכמה ב-300,000 שקל. הוא הוקרן למעלה משנה בסינמטק תל אביב, הגיע למעמד של סרט קאלט והוקרן בפסטיבלים בעולם.

"במשך שנים אחר כך עבדתי כדי להחזיר את ההלואות של הסרט. כשלא גמרנו את הסרט במשך שנתיים, כי נתקענו בשלב העריכה, אנשים חשבו שחטפתי פסיכוזה שנייה: שעוד פעם בזבזתי מלא כסף בקטע שאני חושב שאני במאי קולנוע".

תאונת דרכים קשה

החזרה להודו לצילומי הסרט הייתה סוג של חוויה מתקנת עבור יאיר, אולם בתום הצילומים הוא עבר תאונת דרכים קשה. "הכול בצילומים היה מושלם, ואז עליתי לבד לאוטובוס, והוא נכנס חזיתית במש-אית שעמדה בצד הדרך". יאיר התעורר בבית חולים עם פה שבור לגמרי, כשלידו שוכנים בשקים אנשים שמתו בתאונה.

"התאונה הזו העירה אותי מהאופוריה שליוותה את צילומי הסרט. אני זוכר שפגשתי אחרי זה את רני בלייר, הבמאי, שהיה קצת החונך של הסרט שלנו. הוא ראה את כל הפה שלי מרוסק ואת הגוף חבול, ושאל אותי אם התאונה הייתה שווה את החומר של הצילומים שחזרתי איתו. עניתי לו שאם הייתי יודע שאני צריך לעבור כזאת תאונת דרכים, כדי לחזור עם הקלטות הללו, לא הייתי עושה את הסרט. זה מה שהרגשתי אז. במבט לאחור זה היה שווה את זה, למרות שנשארה לי טראומה מטורפת מהתאונה. להתעורר בבית חולים בהודו, כשהשיניים שלך מרוסקות ולידך אנשים מתים. עד היום אני חולם לפעמים שאני לי שיניים ומתעורר בבהלה באמצע הלילה".

תקופת שיקום נוספת - הכוללת אינס-פור ניתוחי שיניים, הסתגרות של שנתיים בחדרי עריכה ועבודה במשמרות לילה במפעל בקיבוץ - הביאו את הסרט לשל-בי סיום. את הסרט "אבודים לרגע" כתבו, הפיקו וביימו יאיר קויפמן ועמית רוס. הסרט, בכיכובם של איתי תורג'מן ותומר גלרון, מספר על שני חברים שטסים יחד להודו. אחד החברים מאבד את השפיות שלו כתוצאה משימוש מסמים, וחבר שלו מנסה לשמור עליו ולהחזיר אותו בחזרה לארץ.

"מה שלא הבנו בזמן שכתבנו את התס-ריט, זה עד כמה הסרט מדויק באופן שבו הוא מראה פסיכוזה. המקום והרמויות יכו-לים להשתנות, אבל לפסיכוזה תמיד יהיו אותם מאפיינים של חלוקת הדברים, של הדיבור המגה-רוחני כביכול, של חוסר שעות שינה ושל זומביות. אלה תסמי-נים, שאם לא מודעים אליהם, עלולים לא

וקניתי כמעט את כל מוצרי החשמל שהיו בחנות. נסעתי עם האוטו גלידה לשכונות ביוסטון ופתחתי במבצעים. כל ילד שקנה גלידה קיבל, במתנה סוני פלייסטיישן או מצלמה. שרפתי בחודשיים 50,000 שקל. נשארתי ביוסטון בלי כסף, וכשחזרתי לדירה פתאום הופיע רם דניאלי, חבר שלי מהקיבוץ שנשלח מטעם ההורים שלי כדי להחזיר אותי הביתה. מאוחר יותר הסת-בר לי, שבזמן הזה הם הבינו שמשוהו לא בסדר והלכו להתייעץ עם פסיכיאטר. רם ניסה לשכנע אותי לחזור איתו, אבל ראה שזו משימה בלתי אפשרית והודיע לקיבוץ שישלחו סיוע. מהקיבוץ שלחו את מושיקו (משה כהן), שהיה אז המשוק של המפעל, שהצליח לשכנע אותי לחזור לארץ לשבוע של פגישות עסקים".

את הטיסה הזו יאיר לא ישכח. הוא זוכר אותה ברזולוציה גבוהה וכל כולה רוו-יה בסיוטים. "כל המציאות שלי כבר לא הייתה קיימת". הקו הרק בין רמיון למצי-אות היטשטש. הוא היה משוכנע שהמטוס נחטף, שירורים עליו טיל ושהוא מיליונר והבעלים של קבוצת הפועל תל אביב.

"התעוררתי במחלקה הסגורה של באר יעקב. אני זוכר משם סיטואציות מטור-פות. ההורים שלי באו לבקר וראו אותי ברגעים מאוד קשים. אני זוכר שרצי-תי לצאת משם וקשרו אותי למיטה כדי שאני לא אברח. הייתי גמור מתרופות, לא יכולתי לאכול בעצמי ואחותי הייתה צרי-כה לבוא להאכיל אותי. זה כל מה שאני זוכר מהמחלקה הסגורה".

בחזרה לקיבוץ, הסרט

"הקיבוץ בנה סביבי מערכת שיקום שלמה שתמכה בי, וגם מימן את הפסי-כיאטר שטיפל בי. שגרת העבודה במפעל סייעה לי, ועזרו לי לבנות ביטחון עצמי בכך שנתנו לי לאמן ילדים בברמינטון".

אבל למרות כל המערכת השיקומית הזו יאיר נכנס מהר מאוד למצב של דיכאון קליני. לדבריו, הדיכאון הקליני שמגיע אחרי הפסיכוזה הוא החלק הקשה ביותר בכל הסיפור. אפילו יותר מהפסיכוזה עצמה.

יאיר היה לוחם ומפקד בפלח"ר של גדוד 50 של הנח"ל, אבל הפסיכוזה מחקה לו את כל הביטחון העצמי. לראשונה חלח-לה אליו ההבנה, שהוא כבר לא יהיה מי שהיה פעם או מי שחשב שהוא תחת מעטה ההזיות המרמות של הפסיכוזה. לאחר זאת, העכיר את ימיו דיכאון קליני מר.

"לא אכפת לך למות. המוח שלך נטחן במחשבות אוברניות. במשך שנתיים אני חושב שלא יצאתי מהחדר. הייתי לוקח את התרופות, הולך לעבוד, לוקח את התר-פות, הולך לישון".

מאיפה שאבת את הכוח לעשות סרט?
"ג'ינג'י (נעם מנור), חבר מהקיבוץ, בדי-וק חזר מארצות הברית ואמר לי, שאני חייב לעשות סרט על כל מה שעבר עליי. חסכתי מספיק כסף מהעבודה במפעל וה-חלטתי ללכת ללמוד קולנוע במכללת ספיר".

"בספיר פגשתי את עמית רוס, שהפך להיות השותף שלי לפרויקט. מאוד השלמנו אחד את השני, ויחד יצרנו את הסרט 'אבודים לרגע', ללא תמיכה או מימון של גוף חיצוני. השקענו כל אגורה שהייתה לנו וגייסנו סכום ראשוני בעזרת חברים, הלוואות מהבנקים וכל מי שיכול היה לעזור. לפני שנסעתי לצלם את הסרט

או שונה. כל אלה נותרו במדינת הילדים, היכן שהכול היה מותר ופרוץ, ולמבוגרים לא הייתה דריסת רגל. שם התעצב אופיו של כל אחד מאיתנו בהתאם למרכיביו ולמיקומו בקבוצה.

ארצות הברית, הודו, ארצות הברית

הסיפור של יאיר מתחיל בילדות בקי-בוץ שלנו, חצור, עובר במסלול המוכר של לוחם בנח"ל, שעם שחרורו מצה"ל, יוצא לארצות הברית כדי לחסוך כסף לטיול הגדול, אך מקבל תפנית משמעותית בע-לילה בשל פסיכוזה שנגרמת לו כתוצאה משימוש בסמים. הפסיכוזה מובילה אותו, כשנה לאחר שחרורו מהצבא, בשנת 2000, לאשפוז במחלקה הסגורה של באר יעקב ולתקופת שיקום ממושכת בקיבוץ. כחלק מהתמודדות עם הדיכאון הקליני שמ-מנו סבל לאחר הפסיכוזה, מחליט יאיר ליצור סרט המבוסס על כל שעבר עליו. כנגד כל הסיכויים הוא נסע בחזרה להו-דו, כדי לצלם את שאירע לו, ועמו עמית רוס, שאותו פגש במהלך לימודי הקולנוע במכללת ספיר, וצוות של 12 איש.

"כשהשתחררתי מהצבא נסעתי לעבוד בארצות הברית ברכב גלידה. שם נחש-פתי לעולם של הסמים ושל השאכטות. בהתחלה היו אלה גראס וחשיש. זה מה שהחבר'ה שלי מהקיבוץ ומהצבא עשו, וחשבתי לעצמי, מה זה כבר לעשן חשיש, כולה כמו לשתות בירה.

אף אחד שם לא היה דומה לנרקומן שה-ביאו לנו לבית הספר, כדי שירצה לנו נגד שימוש בסמים, ובכל מקרה, אף פעם לא דיברו איתנו על פגיעה נפשית כתוצאה משימוש בסמים. אחרי חצי שנה בארצות הברית הלכתי למסיבה ולקחתי כדור-רי אקסטזי. פתאום אתה נורא אוהב את כולם, כולם טובים בעיניך ויש לך הרבה כוח לרקוד. אבל אחרי ארבע שעות זה עובר. ואז מגיע הבום. מין ירידה כזאת של ראוץ".

ואז, בהחלטה של רגע, הוא קנה כרטיס להודו ועלה על מטוס. יאיר בכלל תכנן לנסוע לדרום אמריקה. קיבל חיסונים מתאימים ותכנן מסלול. למרות כל אלה מצא עצמו נוחת בהודו, שם גילה את עולם האסיר".

"פגשתי כמה חבר'ה בקאסול ומנאלי, והיינו לוקחים טריפים במסיבות. לקחתי מעט סמים לעומת אחרים שהיו לידי, אבל הייתה להם השפעה גדולה עליי. הפכתי לסוג של זומבי חסר מנוחה. לא ישנתי ולא אכלתי ואחרי פחות מחודש חזרתי לארץ".

דיברת עם מישהו בקיבוץ על מה שעיר-בר עליך?

"הסתובבתי בקיבוץ בלי שאף אחד ראה או הבין באמת שאני בפסיכוזה מטור-פת. הייתי יושב עם החבר'ה, ואני זוכר שהם אמרו לי שאני צריך להירגע. לא מצאתי את עצמי ואחרי שבועיים ברח-תי בחזרה לארצות הברית. בכל התקופה הזו כבר לא נגעתי בסמים, כי הרגשתי שאני כל הזמן על טריפ. הגעתי ליוסטון והצלחתי לשכור שוב את האוטו גלידה, אבל במקום לצאת לעבוד עצרתי בחנות למוצרי חשמל. הייתי אז עם שיער ארוך וזקן, והמוכרת חשבה שאני הומלס וגיר-שה אותי מהחנות. בתגובה שלפתי 5,000 דולר בטריוול צ'קס ו-5,000 דולר במזומן

27.11x31.86	33	עמוד 10	הזמן הירוק	20/09/2012	33821853-3
21131					

אוהד הנדל
ויאיר קויפמן

היה רואה את הסרט הזה בתיכון, היום חבר שלו היה חי. הוא וחבר שלו היו תלמידי י"ב באחד התיכונים הכי נחשבים בחיפה, ועישנו סמים יחד. באמצע מסיבת יומולדת שלו וירח לעצמו כדור בראש. כשחקרו גילו שהוא היה בפסיכוזא מסימים, אך אף אחד לא זיהה זאת. לאחר השיחה עם החייל הבנתי, שזו בעצם משימת חי וישיב עוד יש לי כוח לעבוד ממקום למקום ולספר את הסיפור שלי, זה מה שאעשה".

"משחק מכוון" בבתי הספר

ההרצאות שמעביר יאיר בקיבוצים ובמושבים מתמקדות בנושא "פגיעות נפשיות ואובדן מוטיבציה כתוצאה משימוש בסמים", כשרובן מבוססות על סיפור החיים האישי שלו ועל הסרט "אבודים לרגע". יאיר ביסס את ההרצאות גם על מחקר גדול שערך. הוא נפגש עם עומרי פריש, המנהל של "כפר איוון", עם חיליק מגנוס, המחליץ, ועם אורית שטרנברג מנהלת מרכז הדרכה ברשות למלחמה בסמים, וחקר את התחום מכל היבט אפשרי. עם ההרצאה הזו הוא עבר במאות קיבוצים ומושבים, אבל בשלב מסוים הוא הרגיש שזה לא מספיק.

"חברתי לרשות למלחמה בסמים, והם הציעו לי לכתוב גם תכנים על אלכוהול. אחרי מחקר מעמיק נפגשתי עם אוהד הנדל, חבר ילדות, 33, מהקיבוץ (הצור), ועם לירון בן שלוש, 28, מתל אביב, שניהם שחקנים בוגרי ניסן נתיב תל אביב, ויחד חשבו על פעילות שניתן להעביר לבני נוער בנושא אלכוהול דרך משחק. הגינו את הקונספט הייחודי שנקרא 'משחק מכוון', המבוסס על סיפורים אמיתיים שהנערים מביאים מהשטח ומדבר בגובה העיניים. בחרתי שחקנים שהם קודם כול אנושיים, כאלה שמתחברים בקלות לבני נוער. כל השחקנים שירתו בצבא או בשירות לאומי באופן משמעותי, כמו אוהד למשל, שהוא רב סרן במילואים בסירת מטכ"ל וזה מסייע לחיבור עם בני הנוער".

איך הפעילות מתנהלת?

אוהד: "לפני העברת הפעילות אנו נמצאים בקשר עם היועצת החינוכית של בית הספר, ובונים את הפעילות באופן כזה שתאים לשכבה. אנו מבקשים מהיועצת לבחור עשרה תלמידים מובילים, ובבוקר הפעילות מגיעים לבית הספר ועושים חזרה על הסיטואציות עם התלמידים. בהמשך אנו מבצעים יחד איתם את הסיטואציות הנבחרות מול כל השכבה, ואחרי כל סיטואציה שמוצגת נערך דיון".

תנו דוגמה לסיפור שנחשפתם אליו ולאופן שבו המרתם אותו לפעילות.

יאיר: "נערה סיפרה איך כמעט אנסו את חברה שלה במסיבה בקיץ, כשהיא הייתה שיכורה לגמרי, והחברות של החברה לא רצו להתקרב אליה, כדי שלא ייצא גם להן שם של כביכול 'נותנות'. בעקבות זה, בהמשך אנחנו מכניסים את הנערים לסיטואציה על ידי תיאור המקרה".

אוהד: "אני ולירון משחקים יחד עם הנערים את הסיטואציה, למשל: לירון דלור קה עליי וכל החברה שותים יחד, כולם שיכורים לגמרי. לירון מתחילה להימרח עליי ואז חברים שלי אומרים לי: 'בטח, צא איתה, מה קרה לך, זו הזדמנות', חברה ששומרת עליה, אומרת לה: 'את שיכורה

אני יודע שאם היו מביאים לי סדנה כזו, הייתי רואה את הדברים אחרת. אם אתה לא מודע למשהו, אתה לא מפתח או נזהר ממנו. כשאנחנו היינו בתיכון לפני 15 שנה, לא דיברו איתנו על אלכוהול ועל נהיגה. היינו נוהגים שיכורים בכל רחבי הארץ, כי לא הייתה מודעות. היום כולם מדברים על זה, כי הבינו שאלכוהול ונהיגה זה לא הולך ביחד, אבל אנשים פה עוד לא התחילו לדבר על מחלות נפש שנגרמות כתוצאה משימוש בסמים".

לא קשה לך לספר שוב ושוב את הסיפור שלך?

"בשנים האחרונות הקולנוע פחות מעניין אותי, ואני מוצא את עצמי עוסק בחינוך ורואה בעבודה הזאת יותר ויותר שליחות. לפני שבוע פגשתי חייל שראה את הסרט ארבע פעמים: ביישוב שלו, בתיכון שלו, בבסיס שלו ורגע לפני שהוא השתחרר. הוא אמר לי, שכל פעם הסיפור תפס אותו ברגע אחר בחיים שלו, בדיוק כשהוא היה צריך את זה, ובכל פעם הוא הבין דברים נוספים. מכל מה שעברתי הבנתי, שאתה אף פעם לא יודע לאן החיים יכולים להיכנס ביל אותך, אבל ברוב המצבים בחיים אתה יכול לבחור אם להיות בהם או לא, ולפי עמים, עדיף לבחור לא להיות בהם. בכמה רגעי חוסר מחשבה, חוסר ידיעה או חוסר הבנה, אתה יכול לדפוק חיים שלמים ולא רק את שלך".

המסר שמפנה יאיר, אחרי מאות הרצאות על נפתולי חייו, מכוון דווקא אל ההורים: "תקשיבו לאנשי מקצוע. עם כל הקושי שכ"י רוצה בלאשפו את ילדכם בבית חולים פסיכיאטרי, זה מה שיכול להציל אותו. בכל הסיפורים ששמעתי עד היום, נערים שהוריהם נמנעו מלאשפו אותם, כבר לא בחיים".

אתה חווה היום רגעים מאושרים?

"הקיץ העברתי פעילות למניעת התנהגויות בסיכון לנוער של תמרת, וכששאלתי אותם איך הייתה להם הפעילות עם השחקנים בבית הספר, הם אמרו שהשחקנים היו מדהימים, שסוף סוף באו ודיברו איתם בגובה העיניים, ושהיה להם מאוד מעניין. מבחינתי, זה היה גע קטן של אושר".

לאתר מציאות אחרת

www.yk-dr.com

כמה יועצים חינוכיים והותירו אותנו ללא מילים. הם סיפרו על תלמידים שמבקשים מבנות זוגן לממש את מה שהם ראו בסרט טים, בלי להבחין מה סרט ומה מציאות. זה מעוות להם את כל תפיסת הוגיות".

יאיר: "אחרי הרצאות של 'אבודים לרגע', הרבה פעמים תלמידים מגיבים בפייסבוק, מתקשרים אליי, שולחים מיילים ומתייעצים. לא מזמן פנתה אליי במייל נערה שכתבה לי, שהיא לא יודעת למי לפנות וסיפרה שהיא מודאגת, כי חברה שלה מעשנת תקופה ארוכה עם בחור יותר מבוגר, וכנראה גם צורכת איתו סמים. פניתי למתאם של הרשות למלחמה בסמים בעיר שלה, וצוות חוק שעובד בתיכון שבו היא לומדת יצר איתה קשר וטיפל בה".

יום אחד התקשרה אליי אחת המתאמות וסיפרה לי, שכמה נערים השתכרו באחד היישובים והגיעו למצב של הרעלת אלכוהול. למזלם, אחד מהם הזמין אמבולנס. הוא הניח את החברים שלו על הצד, ניקה להם הפרשות כדי שלא יחנקו ושטף אותם במים. כששאלו אותו איך ידע מה לעשות, הוא אמר שהיה בפעילות 'אלכוהול - משחק מסוכן' ושביצע את הפעולות, שהשחקנים הראו שיש לעשות במקרה של הרעלת אלכוהול. אז אולי במקרה זה לא מנענו את ההשתכרות, אבל לפחות הוא ידע מה לעשות בזמן אמת כדי לסייע לחברים שלו".

יש הרבה סיפורים שלא מגיעים לתקשורת בגלל שאינם נגמרים במוות.

יאיר מספר על אבא אחד, שהגיע מבוהל לבית ספר וצרח על הצוות החינוכי, למה הם לא עושים פעילויות בנושא אלכוהול. הסתבר שבשתיים בלילה הוא קיבל הודעת טקסט ריקה מבתו בת ה-14. למזלה, היא סיפרה לו מראש לאן היא יוצאת, והוא מצא אותה במסיבת כיתה, כשהיא במצב של הרעלת אלכוהול, ולקח אותה לבית חולים. מאוחר יותר גילו הרופאים כי בדמה נמצאים שרידים של סם אונס. רוב הסיכויים שסיפור כזה לא יגיע לתקשורת מכיוון שהיא נותרה בחיים".

אם הפעילויות הללו היו מתקיימות כשהיית נער, זה היה מציל אותך?

"אני לא יודע אם זה היה מציל אותי, כי להיות גאון בדיעבד זה הכי קל, אבל

לגמרי, אל תלכי איתו. לאחר הצגת הסיטואציה יחד עם התלמידים, אנו מקיימים דיון ושואלים אותם, איך הם היו מתנהגים במצב כזה ומה לדעתם כדאי לעשות".

יאיר: "הנערים מאוד אוהבים לשחק, והם מרותקים למה שקורה על הבמה, כי אלה נושאים שמדברים אליהם. מאוד קשה לדבר מול 100 תלמידים, לפעמים אתה יוצא בלי טיפת אוויר. אתה חייב להיות בשיא הקשב במשך שעה וחצי וללכוד את תשומת לבם".

אוהד: "דווקא במקומות כמו בתי ספר מקצועיים, שחשבנו שנעבור בהם חוויות קשות, עברנו חוויות מאוד חיוביות. כשא"תה מצליח להעביר פעילות שמרתקת את הנערים במשך שעה וחצי, והם משתתפים ונחשפים למרות דאחקות של החברים שלהם, זה מדהים. אין לזה תחליף. אתה מרגיש שהשגת ושינית משהו, אפילו אם הכי בקטנה. זה קורה בגלל שהתיאטרון הוא מדיום חי. זה רק אתה והקהל".

יאיר: "את הפעילויות אנחנו מעבירים בבתי ספר יסודיים ותיכונים בכל רחבי הארץ. אנו עובדים עם לאו בק בחיפה, עיר רוני ד' בתל אביב, סולם צור, העמק המערבית, רוטברג ואלון ברמת השרון, בית ירח ועוד 70 בתי ספר ברחבי הארץ שמזמינים את הפעילות כל שנה, וכמו כן עם מרדכי כים בצופים, עם סירות הורים ומורים. יש מקומות שבהם אנו מעבירים פעילויות כבר שנה רביעית ברציפות, ומבחינתנו זו המחמאה הכי גדולה".

מציאות אחרת

ב-2010 הקים יאיר את חברת "מציאות אחרת". החברה מעבירה פעילויות כמעט בכל נושא שרלוונטי לבני נוער: מניעת אלכוהול, מניעת סמים, הפרעות אכילה, הטרדה וניצול מיני, הטרדה בפייסבוק, עישון נרגילה, התנהגויות בסיכון למיני, ניהול מניעת אלימות ומניעת התעללות בבעלי חיים.

אוהד: "לצערנו הרכב, המציאות מספקת לנו עוד תחומים להתפתח בהם. עכשיו אנחנו כותבים פעילות בנושא 'פורנו זו לא אהבה', על התמכרות של בני נוער לפורנו במכשירים הסלולריים. פנו אלינו